

Република Србија
ВРХОВНИ СУД СРБИЈЕ

Гзз 34/05

07.04.2005. година

Београд

Врховни суд Србије у Београду, у већу састављеном од судија: Драгише Слијепчевића, председника већа, Драгице Марјановић, Сође Бркић, Слободана Спасића и Стојана Јокића, чланова већа, у парници тужиоца АА, чији је пуномоћник АБ, адвокат, против туженог Република Србија, Министарство финансија и економије - Управа царина - Царинарница у Суботици, кога као законски заступник заступа Републичко јавно правобранилаштво, Одељење у Зрењанину, ради накнаде штете одлучујући о захтеву за заштиту законитости Републичког јавног тужилаштва Гт-I - бр.3698/04 од 20.01.2005. године, подигнутом против пресуде Општинског суда у Кикинди П.бр. 261/03 од 23.04.2004. године и пресуде Окружног суда у Зрењанину Гж.бр.1342/04 од 06.10.2004. године, у седници већа одржаној дана 07.04.2005. године, донео је

Р Е Ш Е Њ Е

УСВАЈА СЕ, захтев за заштиту законитости Републичког јавног тужиоца, УКИДАЈУ пресуда Општинског суда у Кикинди П.бр. 261/03 од 23.04.2004. године и пресуда Окружног суда у Зрењанину Гж.бр. 1342/04 од 06.10.2004. године и предмет враћа првостепеном суду на поновно суђење.

О б р а з л о ж е њ е

Пресудом Општинског суда у Кикинди П.бр. 261/2003 од 23.04.2004. године одбијен је као неоснован тужбени захтев тужиоца којим је тражио да се тужена обавезе да му исплати новчани износ од 35.510,67 динара са законском затезном каматом, почев од 01.12.2002. године па до коначне исплате и одлучено да свака странка сноси своје трошкове спора.

Окружни суд у Зрењанину је пресудом Гж.бр. 1342/04 од 06.10.2004. године одбио као неосновану жалбу тужиоца и потврдио наведену пресуду првостепеног суда.

Републички јавни тужилац против првостепене и другостепене пресуде подиже захтев за заштиту законитости, због погрешне примене материјалног права.

Одлучујући о захтеву за заштиту законитости на начин прописан чл.401, чл.402. и чл.408. став 1. ЗПП, Врховни суд налази да је захтев за заштиту законитости основан.

Према утврђеном чињеничном стању тужилац је на основу решења Царинарнице у Суботици од 28.05.2000. године, уплатио порез на новоувозени путнички аутомобил у утврђеном износу у два наврата 26.05.2000. године и 03.08.2000. године. Другостепени царински орган одбио је као неосновану жалбу тужиоца изјављену против решења првостепеног царинског органа. Савезни суд је пресудом од 27.02.2002. године, уважио тужбу тужиоца у управном спору и поништио решење другостепеног царинског органа. У даљем поступку Савезно министарство за финансије је донело решење 11.02.2002. године којим је усвојен захтев тужиоца за повраћај више уплаћеног пореза на промет, а износ од 15.213,24 динара враћен 01.12.2002. године. Тужбени захтев у овој парници представља камату по стопи утврђеној Законом о висини стопе затезне камате обрачунате за период од 03.08.2000. године када је тужилац уплатио више обрачунати порез до 01.12.2002. године када су му средства враћена, и износи 35.510,67 динара.

На основу тако утврђеног чињеничног стања, нижестепени судови су одбили тужбени захтев са различитим правним разлозима.

Првостепени суд тужбени захтев одбија позивом на одредбу чл.42. и 43. Закона о порезу на промет. Применом ових законских прописа сматра да тужилац нема право на камату за период пре доношења решења којим је одлучено о захтеву за повраћај више уплаћеног износа. Како је повраћај више уплаћеног савезног пореза на промет извршен 01.12.2002. године а решење о повраћају донето 11.12.2002. године првостепени суд закључује да тужилац нема право на камату на више уплаћени износ пореза на промет. Другостепени суд жалбу тужиоца изјављену против првостепене пресуде одбија и тужбени захтев сматра неоснованим, зато што тужена није несавесни стицалац више наплаћеног пореза на промет који је наплатила на основу управног акта и тужиоцу га вратила на основу управног акта као стечено без основа пре доношења захтева суду за исплату. Са тих разлога, а на основу одредбе чл.214. ЗОО другостепени суд тужбени захтев сматра неоснованим.

Основано се у захтеву за заштиту законитости Републичког јавног тужиоца указује да су нижестепени судови своје пресуде засновали на погрешној примени материјалног права. Ревизијски суд супротно израженим правним ставовима нижестепених судова сматра да тужиоцу припада право на камату на више наплаћених пореза на промет по протеклу времена до осам дана након доношења захтева

више наплаћеног пореза на промет по протеклу рочи од осам дана рачунајући од дана подношења захтева за повраћај више уплаћеног пореза на промет а то је у конкретном случају 11.07.2002. године. То право засновано је на одредби чл.43. став 1. тач.1. Закона о порезу на промет која законска одредба се треба применити на материјално правни однос странака.

Погрешна примена материјалног права резултирана је погрешно и непотпуно утврђеним чињеничним стањем, јер нижестепени судови нису утврдили колико износи обрачуната камата за период од дана када она по специјалном закону припада тужиоцу па до дана повраћаја више наплаћеног савезног пореза на промет.

Првостепени суд ће отуда у поновљеном поступку утврдити колико износи камата обрачуната по стопи Закона о висини стопе затезне камате за наведени период и применом материјално правне одредбе из специјалног закона одлучити о праву тужиоца на исплату камате у овом периоду. Истовремено ће првостепени суд утврдити може ли тужилац право на накнаду штете због погрешни и неосновано више наплаћеног савезног пореза на промет исказати и кроз законску камату за период од дана неосновано извршене наплате овог пореза. При том се указује да за одговорност тужене за накнаду штете није од значаја да ли су органи туженог поступали савесно или несавесно. Битно је само да је радњама органа туженог за тужиоца настала штета и да при настанку штете нема никаквог доприноса тужиоца као оштећеног. Након што утврди ове битне чињенице за одлучивање о туженом захтеву првостепени суд ће поново одлучити о основу и висини тужбеног захтева и трошковима спора. Осим тога, позваће се тужилац да уреди тужбу. У спору не постоје два тужена. Једина тужена је Република Србија. Министарство финансија и економије и Управа царина, Царинарница Суботица, не могу бити странке у овом поступку. Додавањем њихових имена уз име тужена Република Србија, представља само ближе означавање тужене.

На основу изложеног, а применом одредби чл. 408. став 2. а у вези са чл.399. ЗПП, Врховни суд је усвојио захтев за заштиту законитости и одлучио као у изреци ревизијског решења.

Председник већа - судија,

Драгиша Слијепчевић,с.р.

За тачност отправка

вг